

Beantwoording is openbaar/~~niet openbaar~~ (doorhalen wat niet van toepassing is).

Naam en fractie: Peter Schroder, UP – Uw Partij
Datum indiening: 19 februari 2024
Datum antwoord: 4 maart 2024
Onderwerp: Aquathermie Muiderberg – deel 2

Inleiding

Op 14 februari 2024 is meningsvormend gesproken in de raad over Aquathermie Muiderberg (hierna het project). De raad heeft unaniem ingestemd met "een budget van E150.000 en voortgang van het proces" (aldus de wethouder tijdens de raadsvergadering).

Op basis van de onderliggende stukken en de raadsvergadering is het duidelijk dat er nogal wat rode vlaggen zijn en risico's waardoor het project mogelijk niet zal slagen. Overigens zonder ook maar het minste te willen twijfelen aan de inzet en motivatie van betrokkenen. Maar ook dat kan leiden tot graag willen en blinde vlekken. En als raadsleden bovendien roepen "ja, het kost een heleboel geld, maar we zullen wel moeten" dan ligt het 'recipe for failure' om de hoek.

Vraag 1

De totale financieringsbehoefte zoals nu begrepen is als volgt (bedragen afgerond en in miljoenen):

Lening GM E3

Aandelenkapitaal E6 (GM is de enige die stort op aandelen)

Lening derden E12 (met garantstelling door GM)

Doorlopend krediet E4

Subsidie WIS E5,5

Subsidie SDE E12,5

In totaal E43

Rente over E9 (de gemeente leent voor het AK en de door haar verstrekte leningen), gedurende 30 jaar voor 50% @ 5% maakt E7 (schatting).

Rente over E25 (totaal +/- de subsidies) met gelijke condities maakt E19 (schatting).

De 'onderneming' moet dus initiële kosten maken van E44mio en terug verdienen in 30 jaar middels de maandlasten voor inwoners enkel voor het gas. Bij 1.000 deelnemende woningen maakt dat gemiddeld E125/maand.

Een periode van 30 jaar lijkt reëel, mede gelet op ontwikkelingen in kernenergie en mogelijk kernfusie.

De bewoner zal nog een eigen investering daar bovenop moeten doen om de woning naar energie level B te krijgen. Volgens Enber bovenin de range van E2.000 – E 18.000 per woning en dus meer dan de E6.000 in de voorgelegde berekeningen.

En de bewoner zal nog moeten betalen voor de operationele kosten en belastingen.

Indien de subsidies niet worden verleend (of slechts deels), dan zal de maandlast E175 bedragen en daar boven op de operationele kosten en belastingen. Enkel voor vervanging van het gas dus.

Kloppen bovenstaande cijfers/range (E125 – E175)? Indien niet, wat zijn ze wel?

Antwoord

De cijfers kloppen niet. Bijlage 2 bij het raadsvoorstel geeft het juiste beeld. In het rapport van Enber vindt u een onderbouwde kostenvergelijking per woningequivalent. Zie met name pagina 19 en 20. De uitgangspunten van de berekening vindt u in bijlage 2 van het genoemde rapport.

Uit de rapportage van Enber blijkt dat een warmtenet (MT of LT) de laagste totale kosten oplevert voor bewoners.

Ten aanzien van de subsidies: *financial close* kan alleen plaatsvinden als er van beide subsidies een subsidiebeschikking ligt. Het warmtebedrijf gaat pas aanleggen na *financial close*. De situatie dat de subsidies niet worden toegekend en het warmtenet wél wordt aangelegd kan zich dus niet voordoen.

Zoals al eerder opgemerkt zijn de bedragen in het voorstel op dit moment nog (onderbouwde) schattingen. De bedragen worden in de volgende stappen van het proces (met name in stap 3 van het stappenplan, bijlage 3) concreter uitgewerkt en vastgesteld. De raad wordt hiervan op de hoogte gehouden en de raad besluit uiteindelijk (bij *financial close*) over de financiering.

Vraag 2

Wat zijn de operationele kosten, de belastingen en de kosten van de individuele investering per maand welke opgeteld worden bij de maandlasten in de bewonerspropositie?

Antwoord

Zoals in het voorstel aangegeven: dat is nog niet bekend. De propositie voor bewoners kon pas worden opgemaakt na het door uw raad genomen besluit over het proces. Dit is dus de eerstvolgende stap, waar met het genomen raadsbesluit nu aan wordt gewerkt. Om de haalbaarheid van het warmtenet te toetsen is in de businesscase gerekend met op dat moment reële tarieven voor vastrecht en levering. Deze vallen binnen de kaders die de ACM stelt.

Vraag 3

Wat zijn de huidige maandlasten in Muiderberg gemiddeld voor gas per woning? Op basis van het plafond is het 1200m³ @ E1,40 / 12 maanden maakt E140.

Antwoord

Er is geen sprake meer van een prijsplafond voor energie. Het gemiddelde gasverbruik voor woningen in Muiderberg lag in 2023 tussen 1500 en 1600 m³ per jaar. De tarieven van gas zijn onzeker; de maandlast per huishouden verschilt daardoor sterk. De huidige of historische maandlasten zijn dan ook minder relevant voor bewoners dan een vergelijking van de verschillende warmte-alternatieven onderling, aan de hand van de lasten over een langere periode. Deze vergelijking is gegeven in hoofdstuk 4 van het Enber-rapport.

Vraag 4

Enber geeft in haar rapport een aantal kanttekeningen ten aanzien van de berekeningen in de base case. E6.000 individuele investering per woning is te weinig. Een aantal kostenposten is niet onderbouwd. De kosten zijn (inmiddels) toegenomen met 26,5%. De base case als bovenstaand is al aangepast voor deze kanttekeningen? Of moet dat nog gebeuren?

Antwoord

In de basecase van Enber is gerekend met de uitgangspunten die Enber realistisch acht. Daarnaast heeft Enber nog enkele aandachtspunten geformuleerd waarmee bij het inregelen van de businesscase rekening gehouden kan worden. De basecase is gebruikt om de haalbaarheid van het warmtenet te toetsen. Pas bij *financial close* neemt de raad een besluit over de financiering op basis van dan vastgestelde bedragen.

Vraag 5

De wethouder gaf in de raadsvergadering aan dat de garantie die de gemeente geeft op de leningen een maximale claim kan opleveren van E700.000. Dit is slechts een klein deel van de leningen die de onderneming zal aangaan bij derden (E16mio). Dat maakt het totaal aan exposure (kapitaal dat de gemeente kan verliezen) E₉ + E₇ + E_{0,7}. Is dat juist? Indien niet, graag aangeven wat het wel is.

Antwoord

Dit is niet juist. De opgetelde bedragen volgen niet uit het voorstel of de bijlagen. In het voorstel is

aangegeven dat de inbreng van eigen vermogen door de gemeente in de derde processtap kan worden vastgesteld. De rentelast op het geleende kapitaal (afhankelijk van diverse variabelen die pas in de derde processtap worden vastgesteld) maakt deel uit van de bedrijfsvoering van het warmtebedrijf en valt dus niet onder 'het kapitaal dat de gemeente kan verliezen'.

De garantstelling wordt geëffectueerd als de warmtenet-BV de verschuldigde rente en aflossing niet kan voldoen. Hiervoor wordt een reservering in het weerstandvermogen van de gemeente gedaan waarvan de hoogte nog niet is vastgesteld; dit gebeurt op basis van een risico-inventarisatie. Het genoemde bedrag van 700.000 euro is een schatting om de orde grootte aan te geven, gebaseerd op de reserveringen bij een andere gemeente in een vergelijkbare casus. Voor het geleende kapitaal is de BV met haar assets het onderpand.

Vraag 6

Als (uiteindelijk) blijkt dat de maandlasten toch hoger worden hoe en door wie wordt de deelnemer daarvoor mogelijk gecompenseerd? Is hierin al een standpunt ingenomen door de gemeente als zijnde de ondernemer met 51% zeggenschap minimaal. Als het hoger wordt dan de dan geldende marktprijs hoeft de deelnemer namelijk niet te blijven.

Antwoord

Er is geen reden om bewoners te compenseren; bewoners hebben een vrije keuze. Tarieven kunnen niet vergeleken worden met historische energielasten, alleen met verwachte en berekende energielasten van alternatieve technieken. Die vergelijking is diverse keren gemaakt en in het rapport van Enber bevestigd. Het warmtenet staat volgens die berekeningen voor de laagste verwachte kosten.

Een deelnemer aan het warmtenet kan te allen tijde beslissen tot een *opt-out*. Dit staat los van de hoogte van de tarieven.